

ОЦІНКА ВПЛИВУ БЮДЖЕТНОГО ДЕФІЦИТУ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ

Бюджетний дефіцит є унікальним, складним та поширеним явищем. Наявність бюджетного дефіциту свідчить про недостатні фінансові можливості держави забезпечувати виконання своїх функцій за рахунок наявних бюджетних ресурсів, внаслідок чого уряд змушений розширювати додаткові джерела фінансування державних видатків. Тому наявність дефіциту спричиняє до дефіцитного фінансування державних потреб і негативно впливає на кризову ситуацію в державі. На практиці існує наслідковий зв'язок бюджетного дефіциту з фінансовою кризою. З одного боку, дефіцит є однією з причин кризи, а з іншого – її наслідком. Тому можна говорити, що бюджетному дефіциту та його ролі у суспільстві приділяють особливу увагу.

Огляд вітчизняних та зарубіжних досліджень і публікацій підтверджує, що інтерес до проблем виникнення, оптимізації джерел фінансування та шляхів скорочення бюджетного дефіциту зростає. Окремі напрямки згаданих досліджень відображено у працях таких вчених, як В. Андрущенко, О. Василик, В. Геєць, С. Мочерний, В. Опарін, М. Павловський, О. Романенко, Л. Сафонова, В. Федосов, С. Юрій та ін.

Бюджетний дефіцит тісно пов'язаний як із фінансовою, так і з економічною кризою, до того ж він як специфічне економічне явище їх постійно супроводжує та відповідно до законів діалектики з причини переходить у наслідки і з наслідків – у причини виникнення. Наявність бюджетного дефіциту постійно перебуває у зоні ризику, є небезпечним дестабілізуючим фактором, який за умови некваліфікованих дій держави може спровокувати кризову ситуацію в країні з найгіршими наслідками [1].

Найважливішим стратегічним завданням є запровадження практики складання бюджету з позитивним сальдо і його нагромадження шляхом поетапного переходу від дефіцитних бюджетів до збалансованих. Досягнення цього завдання потребує розробки конкретних поетапних взаємопов'язаних заходів і концентрації зусиль на їхньому виконанні [2].

Також, держава проводила неефективну політику управління бюджетним дефіцитом, внаслідок чого бюджетні кошти витрачались безконтрольно. Пошук джерел фінансування дефіциту бюджету мав циклічний характер, його коливання збільшувалось. Поглиблення кризи супроводжувалось покриттям бюджетного дефіциту кредитно-емісійними коштами НБУ, економіка наповнювалась незабезпеченими грошми, що зумовлювало розкручування інфляції і знецінення грошей.

Таким чином, з метою мінімізації впливу бюджетного дефіциту на кризову ситуації в Україні, на нашу думку, доцільно розробити державну

Програму управління бюджетним дефіцитом, яка могла би бути складовою бюджетної доктрини держави. За основу цієї Програми необхідно взяти стратегічні засади бюджетної політики і правило, яке полягає у тому, що без створення умов та забезпечення динамізму і стабільності у розвитку економіки та підвищення її ефективності неможливо домогтися фінансової стабільності держави, оздоровлення державного бюджету, які би прогресивні заходи не застосовувалися.

Отже, бюджетний дефіцит на сьогоднішній день досить актуальне та складне явище. Він являє собою перевищення видатків держбюджету над його доходами та є показник негативних явищ в економіці, що зумовлюють інфляцію грошової одиниці. На дефіцит бюджету впливають багато причин, головна з яких – неефективність податкової та фіскальної політики держави. Через це протягом багатьох років бюджет був дефіцитним, оскільки не вистачало необхідних надходжень для покриття наявних витрат.

Література:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI [Текст] // Відом. Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – № 50–51. – Ст. 572.
2. Дем'янишин В. Бюджетний дефіцит та його вплив на кризову ситуацію в Україні / Василь Дем'янишин // Вісник ТНЕУ. – 2007. – № 5. – С. 120–123.

Петрович Віталій

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: к.е.н., доцент Заклекта-Берестовенко О. С.

ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ТОРГОВЕЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ

Необхідність підтримки та розвитку зовнішньоторговельних відносин України з Польщею визначається не лише наявністю спільних кордонів, культурних традицій, спільного історичного минулого, а й схожими геополітичними та економічними інтересами. Вагомий вплив на розвиток україно-польського торговельно-економічного співробітництва справило приєднання Республіки Польщі до Європейського Союзу в травні 2004 року.

Особливості та перспективи розвитку економічних відносин між Україною та Республікою Польща проаналізовано в наукових роботах таких учених, як Б. Андрушків, Я. Антошек, В. Борщевський, В. Будкін, М. Мальський, Н. Мікула, А. Мокій, Є. Савельєв, А. Сковронська-Лучинська, К. Рейман, А. Філіпенко, М. Фляга та ін.

Протягом останніх років торговельне співробітництво України та Польщі суттєво поживалося. Так, слід відзначити зростання обсягів двосторонньої торгівлі товарами: за 12 міс. 2016 р. товарооборот України з Республікою Польща збільшився у порівнянні з аналогічним періодом 2015 р. на 13,7% і склав 4 892,9 млн. дол. США. Обсяг українського експорту до Республіки Польща становив 2200,2 млн. дол. США (у порівнянні з аналогічним періодом